

Inspel till handlingsplan för livsmedelsstrategin 2020-2022

För att uppnå målen om en konkurrenskraftig livsmedelskedja med ökande export och innovationskraft behöver Sverige

- a) öka forskningsintensiteten brett över hela livsmedelskedjan och över låga som medelhöga TRL (technology ready level) nivåer
- b) höja kompetensnivå genom utveckling av existerande doktorandsskolor och kontinuerligt lärande inom livsmedelsbranschens alla delar samt
- c) verka för förbättrad kommunikation och interaktion mellan livsmedelssektorns aktörer akademi, institut, offentlig sektor och näringsliv.

Rapporten ”[Forskning och innovation för en livsmedelssektor i världsklass - En studie kring hur man skapar en innovativ och framgångsrik livsmedelssektor i ett hållbart samhälle](#)” rapporterades att både innovationskraft och investeringar mot forskning och utveckling inom den svenska livsmedelskedjan är låg¹.

Den bibliometriska analys av den svenska livsmedelsforskningen², som utfördes av FSS på beställning av FORMAS och den nationella kommittén för livsmedelsforskning, visar att Sveriges livsmedelsforskning har en generell hög citeringsnivå. Sverige bedriver alltså forskning som får uppmärksamhet, används och citeras internationellt på en hög nivå. Dock är det totala antalet vetenskapliga publikationer lågt jämfört med ledande länder (t ex Holland) inom livsmedelsområdet. Vi anser därför att signifikant ökade (och öronmärka) forskningsmedel (över låga som medelhöga TRL nivåerna) till livsmedelsområdet behövs för att Sverige ska närma sig den forskningsaktivitet och volym som ledande länder har idag samt ge grund för konkurrenskraftiga och innovativa företag.

En finansiell ökning av forskningsmedel – och därmed forskningsresultat – ger långsiktiga resultat i livsmedelsstrategins alla delar. **Ökad forskning inom livsmedelskedjan och dess system är ett medel för att långsiktigt höja värdet av export genom ökad resurseffektivitet och ökat förädlingsvärde av animalie-, växt-produkter och sjömat. Vårt förslag är att den nationella kommittén för livsmedelsforskning ska ha ett tydligt uppdrag att finansiera grundläggande såväl som tillämpad och interdisciplinär livsmedelsforskning för att livsmedelsstrategins mål ska uppnås.** FSS har tidigare kommunicerat forskningsstyrkor samt potentialer till FORMAS (se dokument *Inspel till den svenska nationella forskningsagendan för livsmedel från Food Science Sweden*).

Forskningspotentialer inkluderar fortsatt satsning på (notera ingen rangordning); a) hälsosamma, säkra och uthålliga råvaror och livsmedelsprodukter, b) nya processer och teknologier för att öka förädlingsvärdet hos produkt och kopplade tjänster, c) protein skifte och d) användandet av digitalisering (tex multi-OMICS som metodologi) och artificiell intelligens inom livsmedelssektorn.

Kompetensnivån inom livsmedelskedjan behöver ökas och vi behöver en forskarskola som tillgodoser hela kedjan. Livsmedelsinriktade högre utbildningar inklusive forskningsutbildning måste tillgodose företagets behov, både till innehåll och antal examinerade. Livsmedelsbranschen präglas idag av få anställda som jobbar med FoU och ännu färre som är forskarutbildade vilket vi anser ger en bristande beställar- och mottagarkompetens inom näringslivet. Genom att öka både beställar- och mottagarkompetensen inom näringslivet kommer innovationsgraden inom hela livsmedelskedjan öka.

---

¹Beckeman, J., Nyctelius, H., Bossen, H. and Larsson, T., *Forskning och innovation för en livsmedelssektor i världsklass – En studie kring hur man skapar en innovativ och framgångsrik livsmedelssektor i ett hållbart samhälle*, 2018, Roland Berger AB

²Ström, A. and Veide Vilg, J., *A bibliometric survey of Swedish food science*, 2018

Lärosätena ser idag ett tydligt ökat intresse för livsmedelsfrågor från studenterna. Det är därför viktigt att vi har resurser att tillgodose det ökade intresset från unga studenter för utvecklaframtidens ledare såväl som att öka kompetensnivån inom företagen. **Vi anser därför att LiFT (den forskarskola som ingår i Food Science Sweden) som inkluderar fem universitet/högskolor och institut ska vidareutvecklas och förstärkas, liksom andra riktade satsningar för ökad kompetens.** Förstärkningar och utveckling som kan göras är ökad finansiering av antal doktorander till forskarskolan, industriella mentorer men även medfinansierade industridoktorander. Utvecklandet av forskarskolan bör inkludera en större del entreprenörskap, kurser om digitalisering med tillämpning inom livsmedelsbranschen men även utvecklandet av ”massive open online programmes” så kallade MOOCS och fältlaborationer. De senare kan användas både inom forskarskolan som kontinuerligt lärande. Satsningen inkluderas och finansieras förslagsvis i det befintliga nationella forskningsprogrammet för livsmedel där den nationella kommittén tillsammans med FSS och Sweden Food Arena får ansvar för vidareutvecklingen.

För ökad innovation och ökad användning av forskarresultat behövs en god kommunikation mellan olika parter. Samordning och förbättrad kommunikation sker genom att öka kunskapsnivå i livsmedelsbranschen genom kontinuerligt lärande, skapande av mötesplatser för beställare och utförare men även genom projekt där akademi, institut, offentlig sektor och näringsliv samverkar. En rad regionala och nationella aktiviteter pågår idag och samordning mellan dessa behövs. Vi välkomnar initiativet till Sweden Food Arena. Resurser för fortsatt utveckling av Sweden Food Arena bör ses över men även hur arenan kommer att samverka med akademien (t ex Food Science Sweden) för att få en ökad dialog och samverkan mellan näringsliv, akademi och institut. Vi anser även att diskussion och samverkan mellan forskningsaktörer, vilken idag sker genom Food Science Sweden bör fortsätta och utvecklas. Food Science Sweden bör vara del av den nationella kommittén för livsmedelsforskning.